

Læsning af en forskningsartikel: Musik

Dette notat er anbefalinger og forslag fra den nationale faggruppe til, hvordan man kan arbejde med en forskningsartikel i undervisningsfaget musik. Som eksempel har faggruppen valgt artiklen:

Nortvig, A.-M. (2019). Digital fordobling af lærere: It-didaktisk design med digitale læringsplatforme. *Learning Tech*, 4(6), 250–272. <https://doi.org/10.7146/lt.v4i6.110905>

Artiklen er valgt ud fra følgende kriterier:

- Artiklen skal være en forskningsartikel og ikke en evalueringsrapport el. lign.
- Artiklen skal være fagfællebedømt (peer-reviewed).
- Artiklen skal være interessant for størstedelen af vores studerende.
- Artiklen skal være på dansk eller eventuelt svensk, norsk eller engelsk.
- Artiklen må ikke i for høj grad forudsætte kendskab til særlige teorier eller begreber.
- Artiklen må ikke være for lang.
- Artiklen må ikke være for gammel (helst inden for de seneste 10 år).
- Artiklen bør nogenlunde have en standardopbygning af en (samfundsvidenskabelig) forskningsartikel.
- Artiklen skal helst ligge åbent tilgængelig uden betaling på internet.
- Tidsskriftet skal helst være med på BFI-listen (Den Bibliometriske Forskningsindikator).

1. Forståelse for forskningsartiklen som genre

1.A Første del: Abstract og indledning

Den studerende modtager en kort introduktion til, hvad et „abstract“ er, og hvordan det kan bruges. Det kan være i form af en mundtlig introduktion, en tekst eller en video fra under-viseren.

Opgave 1: Abstract

- Læs abstractet
- Forstår du alle ord? Hvis der er ord, du ikke forstår, så undersøg dem kort. Forstår du dem stadig ikke, så noter dig ordet.
- Noter alle vigtige begreber i abstractet
- Kan man af abstractet læse:
 - Forskningsobjekt – hvad retter undersøgelsen sig mod?
 - Teori – hvad er udgangspunktet for undersøgelsen? (Svært at se i det konkrete tilfælde)
 - Metode – hvordan undersøger artiklen?
 - Hvad er artiklens konklusion?

Den studerende skal gerne forstå, hvor meget information man kan hive ud af bare abstractet.

Eksempler på vigtige begreber/temaer i det konkrete abstract:

- Digital læringsplatform
- Praktisk, kropsligt og analogt over for digitalt
- Didaktiske udfordringer
- It-didaktisk design
- Eksperimenter
- Lærernes observationer og evalueringer
- Case-beskrivelser
- „Den digitalt fordoblede lærer“
- Behov for gentagelse og øvelse, men også fysisk tilstedevær fra lærerens side

Opgave 2: Introduktion

- Læs første afsnit af artiklen (de to første sider plus 4 linjer).
- Noter dig forskningsspørgsmålet. Forstår du det?
- Forstår du alle ord? Hvis der er ord, du ikke forstår, så undersøg dem kort. Forstår du dem stadig ikke, så noter dig ordet.
- Er der nye vigtige begreber? Tilføj dem til din liste.

Undervisning

I undervisningen kan de studerende sammenligne begreber, og man kan diskutere og afklare begreber i det omfang, det kan lade sig gøre uden at læse hele artiklen. Der kan være en pointe i, at man på dette tidspunkt må leve med en usikkerhed, fx over for visse begreber (her kunne det fx være „den digitalt fordoblede lærer“), men at man efterfølgende må holde øje med dem i artiklen.

Eksempel på et nyt begreb:

- Design pattern

1.B Anden del: Opbygning af en forskningsartikel

Man kan fx præsentere dette lille citat fra bloggen *Research as a Second Language* af Thomas Basbøll:

A paper artfully evokes and then artfully disappoints the reader's expectations.
<http://secondlanguage.blogspot.com/2011/12/form-in-humanities-1.html>

Hvorfor er det et formål at „skuffe læserens forventning“? (Ideen er, at en forskningsartikel i princippet bidrager med et korrektiv til tidligere forskning.) En forskningsartikel bidrager med *ny viden* – på en *særlig måde* (som Basbøll så kalder „artful“), der skaber troværdighed.

De forskellige typiske afsnit i en (samfundsvidenskabelig) forskningsartikel præsenteres med udgangspunkt i de forskellige afsnits funktion, altså deres formål i artiklen:

- *Introduktion* med forskningsspørgsmål
- *Baggrund* (hvad er ukendt for læseren, men „ukontroversielt“?)
- *Teori* (hvad tages for givet? hvorfra/hvordan anskues det, der undersøges?)
- *Metode* (hvordan undersøges?)
- *Analyse*
- *Implikationer/konklusion/perspektivering*

Opgave: Læsning

Artiklen læses som hjemmearbejde.

1. Identificer hvert afsnits *funktion* – og helst i forhold til afsnitstyperne baggrund, teori, metode, analyse, implikationer/konklusion/diskussion/perspektivering.

Overvej desuden:

2. Hvilken *teori* anvendes? Hvilke teoretiske begreber? Hvor introduceres teori? Hvilken funktion har „teori“-afsnit?
3. Hvilken *metode* anvendes? Er metoden klart beskrevet? Hvilken funktion har „metode“-afsnit?

Undervisning

Der samles op på de tre hjemmeopgaver. Det kan gøres på mange måder, og de fleste undervisere kender jo til gode metoder.

Man kan evt. opdele i to sekvenser, således at artiklens overordnede opbygning først identificeres (spørgsmål 1), uden at man går i detaljer med indholdet ud over det, der skal til for at identificere funktionen. Man kan evt. derefter opdele i grupper, hvor hver gruppe forsøger at redegøre for svar på spørgsmålene om enten teori eller metode, og derefter lade de studerende fremlægge hhv. teori- og metodekonklusioner i nye, mindre grupper.

Nogle råd til de tre opgaver:

1. Husk at fastholde fokus på afsnittets funktion? Skal det informere om den konkrete kontekst, som i sagens natur er ukendt for læseren? Skal det tydeliggøre artiklens teoretiske fundament? Skal det give tillid til, hvordan resultaterne er opnået? Osv.
2. Et særligt problem opbydes her af begrebet design pattern. Man kan vælge blot at leve med en overfladisk forståelse af begrebet, eller man kan vælge at fremhæve og udfolde begrebet og eventuelt som en selvstændig aktivitet finde andre didaktiske designmønstre (design patterns) i musikfaget og karakterisere disse på forskellig vis. Se evt. <https://www.designsforlearning.nu/articles/10.16993/df.76/>
3. Husk at skelne mellem artiklens metode/opbygning og undersøgelsens metode. Husk at vurdere metodebeskrivelserne på dets funktion: At skabe tillid og troværdighed.

Man kan derefter bede de studerende om at forholde sig til argumentationen i *analysen* og artiklens *konklusion*. Hvordan anvendes teori-afsnittets begreber i analysen? Hvordan er sammenhængen mellem analysen og den beskrevne metode? Man kan have særlig fokus på validitet og reliabilitet: I hvilken grad holder argumentationen vand? Man kan her have et særligt fokus på sammenhængen mellem argumentationen i analysen og i konklusionen: Hænger de to sammen? Kunne man have konkluderet noget andet?

Endnu en opgave kunne tilføjes. En opgave, der drejer sig om, hvordan de studerende kan omsætte deres viden om forskningsartikler til færdigheder i selv at producere akademiske tekster. Man kunne evt. arbejde ud fra et „design pattern“ a la „use – modify – create“ i forhold til for eksempel praktikopgaver. Først skal de studerende læse og anvende konklusioner fra tidligere opgaver, derefter skal de ændre dem efter inspiration fra forskningsartiklens måde at argumentere på (bl.a. gennem afsnittenes funktion). Til slut skal de skrive en ny opgave, hvilken for eksempel kan tjene som øvelse i synopsiskrivning op mod kompetencemålsprøven og bachelorprojektet.

1.C Hvad er god viden?

Man kan eventuelt afslutte denne del med nogle mere generelle diskussionsspørgsmål.

1. Hvad er „forskning“ egentlig, hvad kvalificerer til denne betegnelse? Hvad kendetegner en „forskningsartikel“? Er en forskningsartikel den „bedste“ viden? Hvilken type viden kan forskning bidrage med i forhold til andre gode kilder til viden?
2. Hvad kendetegner generelt „god viden“ i musikfaget? Hvor skaffer man sig viden som musikhænder? Og hvad kendetegner den viden?

2. Hvordan sættes artiklen i relation til musikundervisning i folkeskolen?

Spørgsmål, som kan bringes i spil:

Didaktiske dimensioner

- Hvilke didaktiske pointer kommer til udtryk i artiklen?
- Kvalificerer artiklens pointer andre dele af musikfagets didaktik?
- Hvilke specielle og anderledes tiltag giver artiklen udtryk for har haft signifikant betydning for projektet/undersøgelsens succes?

Indholdsmæssige dimensioner

- Sættes artiklen i relation til læreruddannelsens modulbeskrivelser og formål?
- Hvordan bidrager artiklen til at udvikle undervisning i rytmer/sammenspil?
- Hvilke praksiserfaringer har I med undervisning i rytmer/sammenspil?
- Hvilke praksiserfaringer har I med IT i musikundervisningen?
- Hvilken betydning får artiklens indhold på jeres forståelse af rytme/sammenspilsundervisning?